

Referanser: MKR/AU 06/24, KISP 07/24

Arkivsak: 23/02787-15

Saksdokumenter:

Rapport fra reise til Israel og Palestina 17.-21. januar 2024

Gjeldende Strategi for MKRs engasjement for rettferdig fred i Israel og Palestina 2021–2023

Strategi for Mellomkirkelig råds engasjement for rettferdig fred i Palestina og Israel 2024–2026 (1. gangs behandling)

Sammendrag

Dokumentet *En pilegrimsvandring for rettferdighet og fred - Strategi for Mellomkirkelig råds engasjement for rettferdig fred i Palestina og Israel 2021–2023* har gått ut på dato. Strategien må revideres og gjøres gjeldende for 2024–2026.

Det legges opp til to behandlinger i Mellomkirkelig råd (MKR), og på møtet i mars vil rådet kunne gi overordnede føringer for en ny strategi. Det blir så det nyvalgte rådet som vedtar strategien på sitt første møte i mai. Til dette møtet vil det foreligge et forslag til en ny strategi.

MKR/AU behandlet saken i sitt møte 15. januar og KISP 1. februar. Innspill herfra er innarbeidet i saken.

Forslag til vedtak

Mellomkirkelig råd har følgende innspill til en revidert strategi for rådets engasjement for rettferdig fred i Palestina og Israel 2024–2026:

...

Saksorientering

Bakgrunn

Gjeldende strategi for MKRs engasjement for rettferdig fred i Palestina og Israel må revideres og gjøres gjeldende for 2024–2026. Situasjonen i regionen er dramatisk forverret siden forrige strategi ble vedtatt våren 2021, og det er nødvending med en omfattende revidering.

Nåværende strategi er todelt:

Del 1: Prioriteringer 2021–2023

Del 2: MKRs engasjement i Palestina og Israel

1. Innledning: Et tros- og rettighetsbasert utgangspunkt
2. Styrke relasjonene mellom Den norske kirke og kristne i Palestina og Israel
3. Teologisk refleksjon og religionsdialog
4. Bidra til en rettferdig, fredelig og demokratisk utvikling i både Israel og Palestina

Dette dokument er langt, og det bør vurderes å lage en kortere og mer spisset strategi. Mye av den forklarende teksten (inkl. den teologiske begrunnelsen) kan muligens tas ut, og en ny strategi kan vise til tidligere dokumenter for denne bakgrunnsinformasjonen.

I april leverer utvalget som har sett på Den norske kirkes forhold til jødedom og jøder, sin utredning. Det er trolig vurderinger i utredningen som kan være aktuelle å ta hensyn til når MKR reviderer strategien.

- Rådet bør på møtet i mars konsentrere seg om Del 1 – prioriteringene.

1. Innspill fra MKR/AU

Her skisseres noen innspill fra MKR/AUs behandling:

Styrke relasjonene mellom Den norske kirke og kristne i Palestina og Israel

- Det er viktig å fokusere på kristne palestinere, særlig ungdom.
- Fokuset på kristnes vanskelige situasjon må forsterkes.
- Kirkeuka for fred i Palestina og Israel må revurderes (jf. tidligere behandling i MKR).
- Forholdet til messianske jøder og samarbeid med Israelsmisjonen må klargjøres.
- Det er viktig at MKR har et bredere nettverk enn Den lutherske kirken i Jordan og Det hellige land (ELCJHL). Kirkerådet i Midtøsten (MECC), Bibelselskapet og Kirkens Nødhjelp har viktige partnere i regionen. Økumenisk samarbeid er viktig.
- Beskrivelsen av LVF må oppdateres. Stiftelsen Oljeberget har utspilt sin rolle.
- Beskrivelsen av landløftene må presiseres.

Teologisk refleksjon og religionsdialog

- Relasjonen til Det Mosaiske Trossamfund må oppdateres. Dette må sees i sammenheng med utredningen om kirkens forhold til jødedom og jøder.
- Det må stå noe mer om arbeidet mot antisemittisme.
- Flere dialogarenaer og støtte til ulike former for dialog må løftes fram.

Bidra til en rettferdig, fredelig og demokratisk utvikling i både Israel og Palestina

- De forverrede forholdene tilsier en skjerpet språkbruk.
- Avklare MKRs forståelse og bruk av begreper som apartheid, boikott og sanksjoner og folkemord.
- Avsnittet om den politiske situasjonen må skrives på nytt (s. 10–13).
- Skal rådet mene noe om konkrete politiske løsninger, slik som tostatsløsningen?

2. Innspill fra KISP

KISP behandlet saken på sitt møte 1. februar og la vekt på at strategien må tuftes på noen grunnleggende verdier: (KISP-sak 07/24)

- Like rettigheter for alle i området er grunnleggende.
- Det finnes ingen rettferdig og varig løsning på konflikten som ikke bygger på dette.
- Kirkens rolle er å fastholde likeverd og like rettigheter, samt å legge til rette for dialog i området og her i Norge, mer enn konkrete politiske løsningsforslag, som en- eller tostatsløsninger.

3. Andre momenter til vurdering

Situasjonen for de kristne i regionen forverres, og emigrasjonen fortsetter. Det fryktes at kristne kan forsvinne helt fra Gaza, og antall kristne i Jerusalem og på Vestbredden synker faretruende (jf. vedlagte reiserapport).

- Hvordan kan Den norske kirke i enda større grad bidra til å sikre det kristne nærværet?
- Hvordan kan vi synliggjøre situasjonen for kristne palestinere i vår norske sammenheng?
- Hvordan kan vi støtte ELCJHL enda mer?

Terrorangrepet og krigen i Gaza har ført til en ytterligere polarisering i Norge. Det Mosaiske Trossamfund (DMT) melder om økende antisemittisme, og at norske jøder nå føler seg utrygge. Samtidig har DMT kommet med uttalelser som er krevende å forholde seg til. Også muslimer i Norge opplever situasjonen som vanskeligere.

- Hvordan kan MKR bidra til å minske polariseringen i Norge som skyldes konflikten i Israel og Palestina?
- Strategien bør være tydeligere og mer konkret om kirkens arbeid mot antisemittisme.
- Hvordan kan dialogen med jødene i Norge bedres?
- Hvordan uttrykke støtte til palestinere og muslimer i Norge?

Kristnes teologiske kritikk og/eller legitimering av israelsk politikk. Har krigen i Gaza forverret de økumeniske relasjonene i Norge? Fra Norges Kristne Råd meldes det at flere kirker er tause av frykt for å si noe «galt». Det samme merkes fra folk i Den norske kirke. Uttalelsene fra Den norske kirkes ledere kritiserer fra begge sider og påstås å være både for svake og for skarpe i kritikken av Israel. Den norske kirke og preses ønsket ikke å delta på markeringen mot antisemittisme 3. februar, initiert av Den internasjonale kristne ambassade i Jerusalem og Israelmisjonen. Dette fikk stor oppmerksomhet i media og var med på å synliggjøre det kristensionistiske miljøet i Norge.

- Refleksjoner over kirkens uttalelser og engasjement de siste månedene?
- Hva kan MKR gjøre for å bedre det økumeniske klimaet i Norge?
- Hvordan motarbeide kristensionisme og kristnes støtte til jødisk sionisme som vi teologisk må avvise?

Forholdene er nå er så kritiske at MKR må vurdere å skjerpe sine posisjoner og ordbruk overfor Israel. Den norske kirke utfordres til å ta stilling til hvorvidt den israelske politikken bør betegnes som «apartheid» (jf. bl.a. vedtak på KVs generalforsamling). Enkelte palestinske kristne ber nå søsterkirker i Vesten om å arbeide for Boycott, Divestment, Sanctions BDS (Boycott, Divestment, Sanctions) – også ut over bosetningsvarer. Vi utfordres også til å omtale krigen i Gaza som et «folkemord». Det er en forventning fra palestinske kristne om en sterkere støtte fra søsterkirkene.

- Bør MKRs ordbruk i forhold til israelsk politikk skjerpes?
- Avklaringer om bruk av «apartheid», «boikott» (BDS) og «folkemord».

Er det andre forhold som må behandles i revideringen av strategien?

Økonomiske/administrative konsekvenser

Det forutsettes at strategien kan gjennomføres innenfor de ordinære budsjettene.